

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

ЗМІНИ В ОПОДАТКУВАННІ У ВОЄННИЙ ЧАС

Київ - 2022

Друкується за рішеннями вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки», протокол №4 від 15 квітня 2022 р.,
вченої ради ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН, протокол № 03 від 14 квітня 2022 року

Автори: Євчу С.А., Проданчук М.А.

Зміни в оподаткуванні у воєнний час: посібник-практикум. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2022. – 23 с.

У посібнику-практикумі наведена інформація, яка охоплює всі нововведення та суттєві зміни, що стосуються застосування єдиного податку, оподаткування підакцизних товарів, благодійної допомоги, інші зміни до податкового та банківського законодавства на період дії режиму воєнного стану в Україні до моменту його припинення чи скасування у встановленому законодавством порядку. Наведена інформація про порядок переходу і використання запропонованих особливостей спрощеної системи оподаткування, про проведення податкових перевірок та відповідальність за податкові правопорушення на період воєнного стану. Окремо наведена інформація щодо змін в адмініструванні інших платежів, а саме плати за землю та екологічного податку. Окрема увага приділена інформації щодо ліцензій та використання ПРРО в режимі офлайн.

ЗМІСТ

Основні зміни в оподаткуванні	2
Єдиний податок з особливостями	6
Про податки та ЄСВ	12
Податкові перевірки	13
Відповідальності за податкові правопорушення	15
ДПС про штрафні санкції, рахунки, ліцензії	16
ПРРО - режим офлайн	19
Статистична та фінансова звітність	20
Інші зміни в оподаткуванні	21

Основні зміни в оподаткуванні

07.03.2022 р. набрав чинності Закони України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» від 03.03.2022 р. року № 2118-IX (<https://cutt.ly/rA5YFrG>).

Законом передбачено таке:

- у разі неможливості у платника податків своєчасно **виконати свій податковий обов'язок**, зокрема щодо дотримання термінів сплати податків і зборів, подання звітності, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків **звільняються** від передбаченої **ПКУ відповідальності** з обов'язковим виконанням таких обов'язків **протягом 3-х місяців після** припинення або скасування воєнного стану;

- платники податків, які у зв'язку з безпосередніми наслідками їх участі у бойових діях не дотрималися зазначених термінів виконання своїх обов'язків звільняються від відповідальності, передбачених ПКУ, за умови виконання таких обов'язків **протягом 1-го місяця** з дня закінчення наслідків, які унеможливили виконання таких обов'язків;

- операції з добровільної передачі або відчуження коштів, товарів, у тому числі **підакцизних**, надання послуг на користь ЗСУ та підрозділів територіальної оборони, без попереднього або наступного відшкодування їх вартості, **не вважаються операціями з реалізації для цілей оподаткування**;

- врахування у складі витрат у **повному** обсязі коштів та майна, що передається ЗСУ та іншим підрозділам.

Основні зміни в оподаткуванні

17.03.2022 р. опубліковано Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2120-IX (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>).

Основні зміни:

1) не вважається **реалізацією** пального передача **пального** (БЕЗ компенсації його вартості) через примусове відчуження чи вилучення майна для потреб держави, передача ЗСУ, теробороні, закладам охорони здоров'я тощо, а також надання пального як гуманітарної допомоги (абз. 11-14 пп. 14.1.212 ст. 14 ПКУ). Також таке пальне звільняється від **акцизу** (пп. «в» п. 216.3 ст. 216 ПКУ) і **ПДВ** (п. 32¹ підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення»);

2) зупиняється перебіг всіх строків, контроль за дотриманням яких покладається на ДПС на час воєнного та надзвичайного стану (пп. 102.9 ст. 102 ПКУ);

3) звільнення від оподаткування ПДФО та ВЗ **благодійна допомога**, надана **вітчизняними** благодійниками, на користь:

3.1. учасників бойових дій, які беруть (брали) безпосередню участь у відсічі збройної агресії;

3.2. працівників, перебуваючи безпосередньо в районах проведення бойових дій та у період здійснення бойових дій, або на користь членів їхніх сімей;

3.3. фізичних осіб, які мешкають (вимушені були покинути) на територіях, де проводяться (проводилися) бойові дії (пп. «в» пп. 165.1.54 ПКУ).

Основні зміни в оподаткуванні

Міжнародна благодійна допомога не оподатковується виключно для осіб, перерахованих у п. 3.3 (пп. 165.1.56 ПКУ). Перелік областей, де проводяться бойові дії, – <https://cutt.ly/lSpxsEv>.

Також не оподатковується ПДФО та ВЗ **цільова або нецільова благодійна** допомога, що надається платнику податку, який постраждав внаслідок збройної агресії Російської Федерації у період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану (пп. «в» пп. 170.7.2 ПКУ).

Ця виплата не прив'язана до території бойових дій, **але** має розподілятися через державний чи місцевий бюджет або через банківські рахунки благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, внесених до Реєстру неприбуткових організацій та установ.

У разі перерахування допомоги неприбутковим організаціям, включеним до спеціального реєстру, що опублікований на сайті Державної податкової служби України за посиланням <https://cabinet.tax.gov.ua/registers/non-profit>, – як і раніше відповідно до пп. 140.5.9 ПКУ сума коштів чи вартість товарів не збільшує оподатковуваний прибуток платника, який надає кошти чи товари, якщо розмір коштів (вартість товарів) **не перевищує 4 % оподатковуваного прибутку попереднього звітного року** платника податків. Вартість, що перевищує вказаний поріг, збільшує оподатковуваний прибуток платника податків.

Докладніше: <https://sk.ua/uk/news-uk/podatkovy-zmini-na-period-voennogo-st/>

Основні зміни в оподаткуванні

05.04.2022 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» від 24.03.2022 р. № 2142-IX. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20#Text>).

Встановлено, що тимчасово, починаючи з **01.04.2022 р.** та у період дії воєнного стану, положення пп. 165.1.24 ПКУ застосовуються з урахуванням таких особливостей:

- **доходи, отримані від продажу** платником податку особі, яка відповідно до цього Кодексу має статус податкового агента, власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена, вироблена, оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою, остаточно **оподатковуються** таким податковим агентом **під час їх нарахування (виплати);**

- податкові агенти у податковому розрахунку, подання якого передбачено пп. «б» п. 176.2 ПКУ (мова про Єдиний звіт), відображають загальну суму нарахованих (виплачених) у звітному податковому періоді доходів, отриманих фізичними особами від продажу особі, яка відповідно до цього Кодексу має статус податкового агента власної сільськогосподарської продукції, та загальну суму утриманого з них податку. При цьому **в податковому розрахунку не зазначається інформація про суми окремої виплати, суми нарахованого на неї податку, а також відомості про фізичну особу** - платника податку, яка одержала дохід від продажу особі, яка відповідно до цього Кодексу має статус податкового агента, власної сільськогосподарської продукції.

Тобто, ПДФО утримувати будуть, але з кого — не розкриватимуть.

Єдиний податок з особливостями

17.03.2022 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2120-IX (<https://cutt.ly/dSd4CXa>). Ним вносяться зміни, зокрема до спрощеної системи оподаткування. Для того, що підприємство могло прийняти рішення про використання запропонованих особливостей спрощеної системи оподаткування (**далі – ЄП з особливостями**), розглянемо їх зміст.

№	ЗАПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
1.	Як Закон № 2120 визначає платників податку, які користуються ЄП з особливостями?	Платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування.
2.	Хто може обрати ЄП з особливостями?	ФОП та ЮО, які на теперішній час перебувають на загальній або спрощеній системі (1-4 групи) оподаткування і їхній дохід за календарний рік не перевищує 10 млрд грн . Обмежень щодо кількості працюючих немає.

Єдиний податок з особливостями

№	ЗАПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
3.	Хто НЕ може обрати ЄП з особливостями?	1) суб'єкти господарювання (ЮО та ФОП), які здійснюють: – діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора); – обмін іноземної валюти; – виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності ФО, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин); – видобуток, реалізацію корисних копалин; 2) страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів; 3) представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку; 4) фізичні та юридичні особи – нерезиденти.

Єдиний податок з особливостями

№	ЗАПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
4.	Коли діє статус платника ЄП з особливостями?	З 1 квітня 2022 року до 1-го дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України. Якщо брати нинішні умови, то це до 01.05.2022 р. Після цього платник повертається на ту систему оподаткування, на якій перебував до переходу на ЄП з особливостями. Також платник має право самостійно відмовитися від застосування ЄП з особливостями.
5.	Яка ставка ЄП?	2 % доходу
6.	Що з ПДВ?	Платники звільнені від ПДВ
7.	Як платник ПДВ може дізнатися чи обрав його постачальник або покупець єдиний податок за ставкою 2%?	Реєстрація суб'єкта господарювання платником ЄП за ставкою 2% доходу здійснюється шляхом внесення до Реєстру платників єдиного податку. На веб-порталі ДПС https://cabinet.tax.gov.ua/ можна перевірити належність суб'єкта господарювання до платників ЄП за ставкою 2% доходу.

Єдиний податок з особливостями

№	ЗАПИТАННЯ	ВІДПОВІДЬ
8.	Що є звітним періодом?	Календарний місяць
9.	Термін сплати ЄП?	Щомісяця до 15 числа сплачується авансовий внесок ЄП за підсумками попереднього календарного місяця. Наприклад, за квітень – до 15.05, за травень – до 15.06.
10.	Як перейти на ЄП з особливостями?	Подати заяву до останнього числа місяця, що передує періоду переходу на спрощену систему оподаткування. Тобто, щоб перейти з 1.04.2022 р. слід подати заяву до 31.03.2022 р.*
11.	Хто визначатиме особливості нарахування та сплати ЄП?	Таке право закріплено за КМУ

** Форма заяви для переходу на спрощену систему оподаткування затверджена наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2019 р. № 308. При її заповненні в графі «Ставка у відсотках до доходу» рядка 5.1.1 «Обрана ставка єдиного податку під час переходу на спрощену систему оподаткування» потрібно вказати 2%. До такої заяви не потрібно додавати розрахунок доходу за попередній календарний рік.*

Єдиний податок з особливостями

На період переходу на спрощену систему оподаткування за ставкою єдиного податку 2% **реєстрація платником ПДВ не анулюється**, а призупиняється. Це означає, що при переході не відбувається умовний продаж активів, які були придбані з ПДВ, а також знімається обов'язок платників податку нараховувати податкові зобов'язання, скласти та реєструвати податкові накладні та подавати податкові декларації з ПДВ.

Придбаваючи товари/послуги у платників ПДВ, ви не зможете формувати податковий кредит. Але, усі товари/послуги, які постачатимуться вашим підприємством в періоді перебування на спрощеній системі оподаткування за ставкою єдиного податку 2%, будуть постачатися без ПДВ (не є об'єктом оподаткування).

З цього правила є виняток. Так законодавчо передбачено, що по товарах, які були придбані з ПДВ (тобто до переходу спрощену систему оподаткування) і реалізовані в періоді перебування на такій системі оподаткування, потрібно буде здійснити нарахування компенсуючих податкових зобов'язань за правилами визначеними у пп. 198.5 ст. 198 ПКУ. Таке донарахування ПДВ має бути виконане **не пізніше останнього дня місяця**, коли підприємство **повернеться назад на загальну систему оподаткування**.

Також ті, хто перейшов на спрощену систему оподаткування за ставкою єдиного податку 2%, звільняються від сплати ПДВ при розмитненні товарів, які ввозяться в Україну. Звільнення від сплати ПДВ при розмитненні товарів, які ввозяться в Україну, не розповсюджується на товари, які мають походження з РФ чи тимчасово окупованих територій.

Єдиний податок з особливостями

Податки від яких звільняється платник єдиного податку за ставкою 2%:

- податку на прибуток підприємств;
- податку на доходи фізичних осіб у частині доходів ФОП, що отримані в результаті господарської діяльності платника єдиного податку (фізичної особи) та оподатковані за правилами єдиного податку;
- податку на додану вартість;
- земельного податку за земельні ділянки, що використовуються платниками єдиного податку третьої групи зі ставкою у розмірі 2% доходу для провадження господарської діяльності (крім діяльності з надання земельних ділянок та/або нерухомого майна, що знаходиться на таких земельних ділянках, в оренду (найм), позичку, на іншому праві користування).

Форма податкової звітності та сплата єдиного податку за ставкою 2%

Наразі з урахуванням змін, внесених до ПКУ, розробляють нову форму податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного та надзвичайного станів.

Звітний період – календарний місяць.

Строки для подачі декларації - 20 днів по закінченню звітного місяця.

Ще 10 днів по закінченню граничного терміну звітування надається на сплату.

Про податки та ЄСВ

З 1 квітня 2022 року та на період дії воєнного стану для ФОП, платників єдиного податку **першої та другої групи**, сплата єдиного податку стає добровільною. Вказані платники, які виявили бажання не сплачувати єдиний податок, у період воєнного стану не заповнюють декларацію за вказаний період.

З 1 березня 2022 року та протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні ФОП (зокрема платники єдиного податку), особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства мають право не нараховувати та не сплачувати ЄСВ за себе.

Під час періоду мобілізації ФОП, які обрали спрощену систему оподаткування та належать до **другої та третьої груп** платників єдиного податку, а також юридичні особи, які належать до третьої групи платників єдиного податку, мають право за власним рішенням не сплачувати ЄСВ за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України.

У 2022 році фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, та **підприємці на загальній системі оподаткування** зможуть зменшити оподатковуваний дохід на суму витрат, переданих на потреби ЗСУ.

Податкові перевірки

ст. 9.10
Закону України
від 15.03.2022
№2120

69.2. Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:

камеральних перевірок декларацій або уточнюючих розрахунків (у разі їх подання), до яких подано заяву **про повернення суми бюджетного відшкодування**, показники яких сформовані на підставі податкових накладних та/або розрахунків коригування, складених та зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та/або митних декларацій, за виключенням товарів (продукції), визначених підпунктами* 215.3.1, 215.3.2, 215.3.2⁻¹ та 215.3.3⁻¹ пункту 215.3 статті 215 Кодексу.

Така камеральна перевірка податкової декларації або уточнюючого розрахунку може бути проведена протягом **90 календарних днів**, що настають за останнім днем граничного строку їх подання, а якщо такі документи були надані пізніше, - за днем їх фактичного подання;

фактичних перевірок.

** Алкогольні напої та тютюнові вироби*

Податкові перевірки

Фактичні перевірки проводяться щодо дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, свідоцтв, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин із працівниками (найманими особами).

Крім того, Закон 2120 доповнив перелік підстав для проведення фактичних перевірок. А саме, **додатковою підставою** для такої перевірки може бути **інформація про можливі порушення** платником законодавства щодо забезпечення можливості проведення розрахунків за товари (послуги) **з використанням електронних платіжних засобів**, тобто щодо можливості розраховуватися банківською картою.

Окрім того, Закон 2120 встановлює **мораторій на проведення документальних перевірок щодо сплати ЄСВ** на період воєнного стану, а також протягом трьох місяців після дати його припинення чи скасування.

Відповідальності за податкові правопорушення

Скасовується заборона на застосування штрафів у разі виявлення порушень **за результатами** проведення вказаних вище **фактичних та камеральних перевірок**; тобто **за порушення**, виявлені під час таких перевірок, **можуть застосовуватися штрафні санкції** (окрім винятків, окремо передбачених законом);

Пеня за порушення податкового законодавства **не нараховується**, а **нарахована підлягає анулюванню** в разі вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою внаслідок введення воєнного чи надзвичайного стану;

На період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану **штрафні санкції за порушення при сплаті ЄСВ не застосовуються**, пеня не нараховується, а нарахована – скасовується;

Не застосовуються покарання **за порушення** порядку здійснення **розрахункових операцій**, **окрім** санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій при **продажу підакцизних товарів**;

Держава звільняється від відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, якщо шкода була заподіяна в наслідок дії правового режиму воєнного чи надзвичайного стану; зокрема не нараховується пеня на невідшкодовану суму бюджетного відшкодування з ПДВ, якщо така заборгованість не відшкодована через виникнення форс-мажорних обставин у зв'язку із введенням воєнного чи надзвичайного стану.

ДПС про штрафні санкції, рахунки, ліцензії

ДПС України у зв'язку із засвідченням Торгово-промисловою палатою України настання форс-мажорних обставин з 24.02.2022 р., інформує, що **штрафні санкції та пеня, що наразі відобразиться автоматично в ІКП** за порушення податкового законодавства, що зумовлені неможливістю виконання податкового обов'язку платника з огляду на військову агресію Російської Федерації проти України, наприклад, застосовані штрафні санкції за несвоєчасне подання податкової звітності або інші санкції, та внаслідок застосування яких у платника виник податковий борг у зв'язку з їх несплатою, то такі санкції – податковий борг на підставі пп. 101.2.4 п. 101.2 ст. 101 ПКУ **визнається безнадійним і буде списаний у порядку, визначеному ПКУ.**

Детальніше – https://t.me/tax_gov_ua/1885

Посилаючись на пп. 69.9 п. 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» ПКУ податківці повідомили **про припинення надання ІПК** у зв'язку із запровадженням на всій території України воєнного стану.

Водночас в територіальних органах ДПС працюють «гарячі лінії» для надання **консультацій** платникам податків <https://tax.gov.ua/data/files/266745.docx>.

ДПС про штрафні санкції, рахунки, ліцензії

ДПС інформує, що **рахунки** платників податків, що відкриваються у банківських установах у період воєнного стану, будуть працювати **незалежно від взяття їх на облік ДПС**.

ДПС інформує, що рахунки податківців, які відкриваються в банківських установах у період воєнного стану, працюватимуть від з'єднання їх на облік ДПС. У разі не направлення органу ДПС у встановлений законодавством термін повідомлення про відмову у взятті рахунки на облік, такий рахунок був прийнятий на облік у контрольному органі за мовною угодою, у час та дату отримання фінансової установи повідомлення (квитанції) контролюючого органу повідомлення про підтвердження факту прийняття до оброблення згідно з порядком повідомлення повідомлень, відповідно до пункту 69.3 статті 69 Податкового кодексу України.

У неутриманні фінансової установою повідомлення (квитанції) контролюючого органу підтверджують факт прийняття повідомлення до обробки, за таким рахунком можуть бути здійснені додаткові операції без підтвердження виходу щодо взяття їх на облік у контрольному органі в період дії воєнного стану.

Детальніше – https://t.me/tax_gov_ua/1885

ДПС про штрафні санкції, рахунки, ліцензії

Щодо дії ліцензійного ДПС повідомляє, що з урахуванням положення пп. 112.8.9 п. 112.8 ст. 112 ПК України в період дії дій з реєстраційно-мажорних умов (непереборної сили) ДПС не будуть запроваджені штрафні санкції законодавством щодо виконання безліцензійної діяльності та не заходів щодо анулювання ліцензії (вважається діючими), що відбуваються під час настання таких форс-мажорних (вважається діючими) тимчасово непереборної сили), засвідчених ТПП України не сплачується черговий платіж за ліцензію та/або закінчився термін дії ліцензії на право:

виробництва спирту, оптової та роздрібної торгівлі алкогольними напоями, тютюновими виробами та рідинами, що використовують в електронних сигаретах;

виробництва, зберігання, оптової та роздрібної торгівлі пальним..

Разом з тим, такий обов'язок мають бути виконані суб'єктом після закінчення дії форс-мажорних обставин (обставини непереборної сили).

Детальніше – https://t.me/tax_gov_ua/1885

ПРРО - режим офлайн

Розділ II «Прикінцеві положення» Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» доповнено новим пунктом 13.

Так, відповідно до вищезазначеного пункту на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану або обставин непереборної сили:

- проведення розрахункових операцій, що здійснюються в режимі офлайн, та використання фіскальних номерів із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу, можуть здійснюватися з перевищенням строків, встановлених абзацами третім і четвертим ст. 5 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Довідково: згідно з абзацами 3 і 4 ст. 5 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» на період відсутності зв'язку між програмним реєстратором розрахункових операцій та фіскальним сервером контролюючого органу проведення розрахункових операцій здійснюється в режимі офлайн, що може тривати не більше 36 годин, із створенням електронних розрахункових документів, яким присвоюються фіскальні номери із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу.

Суб'єкт господарювання може використовувати фіскальні номери із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу, **не більше 168 годин** протягом календарного місяця (<https://dp.tax.gov.ua>).

Статистична та фінансова звітність

Відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 №2115 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>)

1. Статистична та фінансова звітність (далі –звітність) в документальній та (або) електронній формі **подається** до органів державної статистики(ОДС) **протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану чи стану війни** за весь період неподання звітності.
2. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, **не застосовується адміністративна відповідальність** за неподання чи несвоєчасне неподання звітності.
3. **Респонденти, які не мають фізичної можливості** протягом строку, визначеного Законом, подати звітність у зв'язку з безпосередніми наслідками їх участі у бойових діях, звільняються від адміністративної відповідальності та подають звітність чи документи не пізніше 30 календарних днів з дня закінчення наслідків, які унеможлилювали її подання.
4. У період дії воєнного стану або стану війни органи державної статистики **не здійснюють перевірки щодо своєчасності та повноти подання звітності**.

Водночас ОДС продовжують здійснювати свої функції та **наразі приймають звітність від респондентів, які мають змогу її подати** (в електронній або паперовій формі). Про це йдеться на офіційному сайті: <http://www.ukrstat.gov.ua/Noviny/new2022/zmist/news/respond.png>

Тимчасово не нараховуються та не сплачуються

Земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) не нараховуватиметься та не сплачуватиметься за земельні ділянки (п. 69.14 підрозділу 10 р. XX ПКУ):

- на яких ведуться (велися) бойові дії (перелік визначається КМУ);
- на територіях тимчасово окупованих РФ (перелік визначається КМУ);
- які визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Плату за землю скасовано на період з **1 березня 2022 року** по 31 грудня року, наступного за роком, у якому буде припинено або скасовано воєнний стан.

За 2022 і 2023 роки не нараховується та не сплачується **мінімальне податкове зобов'язання за земельні ділянки** (п. 69.15 підрозділу 10 р. XX ПКУ):

- на яких ведуться (велися) бойові дії (перелік визначається КМУ);
- на територіях тимчасово окупованих РФ (перелік визначається КМУ);
- які визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

За 2022 рік не нараховується та не сплачується **екологічний податок** за об'єктами оподаткування (п. 69.16 підрозділу 10 р. XX ПКУ):

- на яких ведуться (велися) бойові дії (перелік визначається КМУ);
- на територіях тимчасово окупованих РФ (перелік визначається КМУ).

Інші важливі зміни

На період воєнного стану:

- 1) Надання **електронних сервісів** та приймання електронних документів від платників податків здійснюються у робочі дні з 8 до 18 години (п. 69.18 підрозділу 10 р. XX ПКУ).
- 2) Подовжено **термін дії** кваліфікованого **електронного підпису** (КЕП);
- 3) Зупинено перебіг строків щодо оскарження рішень контролюючих органів, встановлених ст. 56 ПКУ, та/або щодо скарг платників податків, які не розглянуті станом на 24.02.2022 р. Таке зупинення не породжує будь-яких наслідків, передбачених ст. 56 ПКУ (https://t.me/tax_gov_ua/1907).
- 4) Майно з податкової застави звільнятиметься з дня отримання рішення керівника військово-цивільної адміністрації (п. 69.21 підрозділу 10 р. XX ПКУ);
- 5) Запроваджено обов'язок суб'єктів господарювання забезпечувати можливість проведення розрахунків за товари з використанням платіжних карток (з відповідним контролем та відповідальністю);
- 6) Розширено повноваження Національного банку щодо встановлення особливостей функціонування банків та небанківських фінансових установ;
- 7) Зупинено ряд вимог до комерційних банків, на підставі яких вони можуть бути визнані неплатоспроможними.

Інші важливі зміни

На період дії воєнного, надзвичайного стану платники податків мають право подавати податкову декларацію та інші документи контролюючому органу в паперовій формі.

Нагадуємо, що наказом Мінфіну від 10.02.2022 р. № 58 (<https://cutt.ly/WStpazO>) внесені зміни до декларації з податку на прибуток підприємств, які діють з 15.03.2022 р. так, згідно зі змінами в декларації з'явився **новий додаток МПЗ до рядка 06.2 МПЗ декларації**, де відображається розрахунок різниці між сумою загального МПЗ та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок. У декларації з'явилася позиція «платника податку, що визначає податок на прибуток у вигляді мінімального податкового зобов'язання».

Також оновлено додаток РІ.